

JEDANAESTA REGIONALNA KONFERENCIJA UMREŽAVANJA O PITANJIMA NESTALIH OSOBA

Organizator: Međunarodna komisija za nestale osobe (ICMP)
u saradnji sa udruženjima porodica nestalih osoba

*Hotel M, Beograd, Republika Srbija
28. – 30. novembar 2008. godine*

ZAKLJUČCI

Članovi udruženja porodica nestalih osoba izražavaju nezadovoljstvo dosadašnjim rezultatima u procesu traženja nestalih osoba i zahtijevaju poduzimanje sljedećih mjera u cilju unapređenja ovog procesa:

1. Tražimo od država u Regionu da u što kraćem roku osiguraju ratifikaciju Međunarodne konvencije o zaštiti svih ljudi od prisilnih nestanaka, te da uspostave mehanizme koji će garantovati implementaciju ove Konvencije;
2. Pozivamo nadležne vlasti u regiji da međusobno potpišu bilateralne međunarodne ugovore o razmjeni informacija i saradnji u procesu traženja nestalih osoba;
3. Zahtijevamo od tužilaštava iz svih zemalja regiona i svih nivoa sudske vlasti da prilikom istraga, posebno kod uzimanja iskaza od osumnjičenih i svjedoka u predmetima ratnih zločina, nastoje dobiti informacije o lokacijama grobnica i okolnostima nestanka ljudi;
4. Zahtijevamo da se izvrše intervencije u zakonodavstvima država u regionu, kako bi se osiguralo da je radnja izmještanja ili skrnavljenja grobnica u cilju prikrivanja zločina propisana kao krivično djelo;
5. Potrebno je osigurati dovoljno sredstava i kadrova u tužilaštvima i sudovima koji procesuiraju slučajeve ratnih zločina i osigurati djelotvoran mehanizam za zaštitu svjedoka;
6. Zahtijevamo od država u regionu da poduzmu efektivne mjere za osiguranje ispravnih i nepristrasnih istraga o svim slučajevima nestanaka, krivično gonjenje i kažnjavanje počinitelja, bez obzira na njihovo etničko porijeklo i osiguraju pravičnu i adekvatnu reparaciju prava porodica nestalih, uključujući i pravo na kompenzaciju;
7. Tražimo da se u BiH pokrenu postupci za ocjenu ustavnosti i zakonitosti zakona koji regulišu prava članova porodica nestalih u slučaju kada ti zakoni nisu u skladu sa Ustavom;
8. Potrebno je sačiniti izvještaj o stanju implementacije odluka Doma za ljudska prava i Ustavnog suda u BiH koje se tiču pitanja nestalih osoba i prava njihovih porodica;
9. Zahtijevamo od vladinih komisija za nestale osobe i drugih vladinih institucija da se da apsolutni prioritet ekshumacijama ugroženih posmrtnih ostataka, zatim poznatih i lociranih grobnica u regionu, kao i reekshumacijama NN grobnih mjesta;

10. Tražimo da u slučajevima kada temeljem dokumentacije i drugih argumenata nadležnih tijela postoji potreba za dodatnom provjerom identiteta već identifikovanih osoba, nadležne institucije provedu potrebne mjere uključujući i DNK analizu;
11. Zahtijevamo od nadležnih institucija uključenih u proces traženja nestalih da intenziviraju svoje aktivnosti, a posebno insistiramo na većem angažovanju tužilaštava i sudova u procesuiranju osumnjičenih za sve ratne zločine počinjene u regionu;
12. Zahtijevamo od nadležnih institucija da provedu istragu o sudbini osoba čiji je nestanak vezan za institucije vlasti, a koje su bile registrovane od strane MKCK kao zatvorenici;
13. Preporučujemo da se Zajednički projekt identifikacije analizom DNA između Ministarstva obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti Republike Hrvatske i Međunarodne komisije za nestale osobe (ICMP) unaprijedi u skladu sa zakonima Republike Hrvatske i pravilima ICMP-a, radi ubrzanja procesa identifikacija;
14. Tražimo od ICMP-a da organizuje sastanak između komisija vlada Republike Srbije i Republike Hrvatske, sa predstavnicima udruženja porodica nestalih osoba iz Republike Hrvatske i Republike Srbije u proljeće 2009. godine;
15. Tražimo od ICMP-a da hitno organizuje sastanak između predstavnika albanskih i srpskih udruženja porodica nestalih osoba i relevantnih institucija uključenih u proces traženja nestalih osoba na Kosovu, u cilju utvrđivanja činjenica o sudbini svih nestalih osoba na ovom području;
16. Tražimo da se iznađu dodatni mehanizmi za prikupljanje informacija o lokacijama grobnica, te da nadležne institucije zemalja u regionu upute zahtjev institucijama Evropske unije kako bi se obezbjedila finansijska podrška za funkcionisanje ovakvih mehanizama;
17. Tražimo da se bez odlaganja razmijeni sva raspoloživa dokumentacija i informacije između Republike Hrvatske i Republike Srbije, te da predstavnici institucija za traženje nestalih iz ovih zemalja organizuju redovne sastanke u cilju razmjene informacija i unapređenja saradnje;
18. Tražimo da se donese zakon o nestalim osobama u Republici Srbiji, kao i na Kosovu, a da se u Republici Hrvatskoj izvrše izmjene i dopune postojećih zakona koji regulišu prava civilnih stradalnika Domovinskog rata;
19. Da udruženja porodica nestalih budu proglašena udruženjima od posebnog značaja i dobiju poseban status i adekvatno finansiranje njihovih aktivnosti;
20. Upućujemo ove zaključke vladama i parlamentima država u regionu, kao i institucijama koje su uključene u proces traženja nestalih osoba, i sredstvima javnog informisanja, te dajemo zadatak Odboru regionalne koordinacije da prati njihovu implementaciju.